Pædagogisk læreplan for

KFUM's Børnehus Musereden

2025-2026

BØRNEHUSET MUSEREDEN

En del af KFUM's Sociale Arbejde

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indholdsfortegnelse

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan 3
KFUM's Børnehus Musereden 4
Pædagogisk grundlag 6
Børnesyn 7
Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber 9
Pædagogisk læringsmiljø 10
Samarbejde med forældre om børns læring 12
Børn i udsatte positioner 14
Sammenhæng til børnehaveklassen 15
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan 17
Inddragelse af lokalsamfundet 17
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø 19
De seks læreplanstemaer 21
Alsidig personlig udvikling 21
Social udvikling 23
Kommunikation og sprog 25
Krop, sanser og bevægelse 27
Natur, udeliv og science 29
Kultur, æstetik og fællesskab 31
Evalueringskultur 33
Yderligere inspiration til implementering af den pædagogiske læreplan 35

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

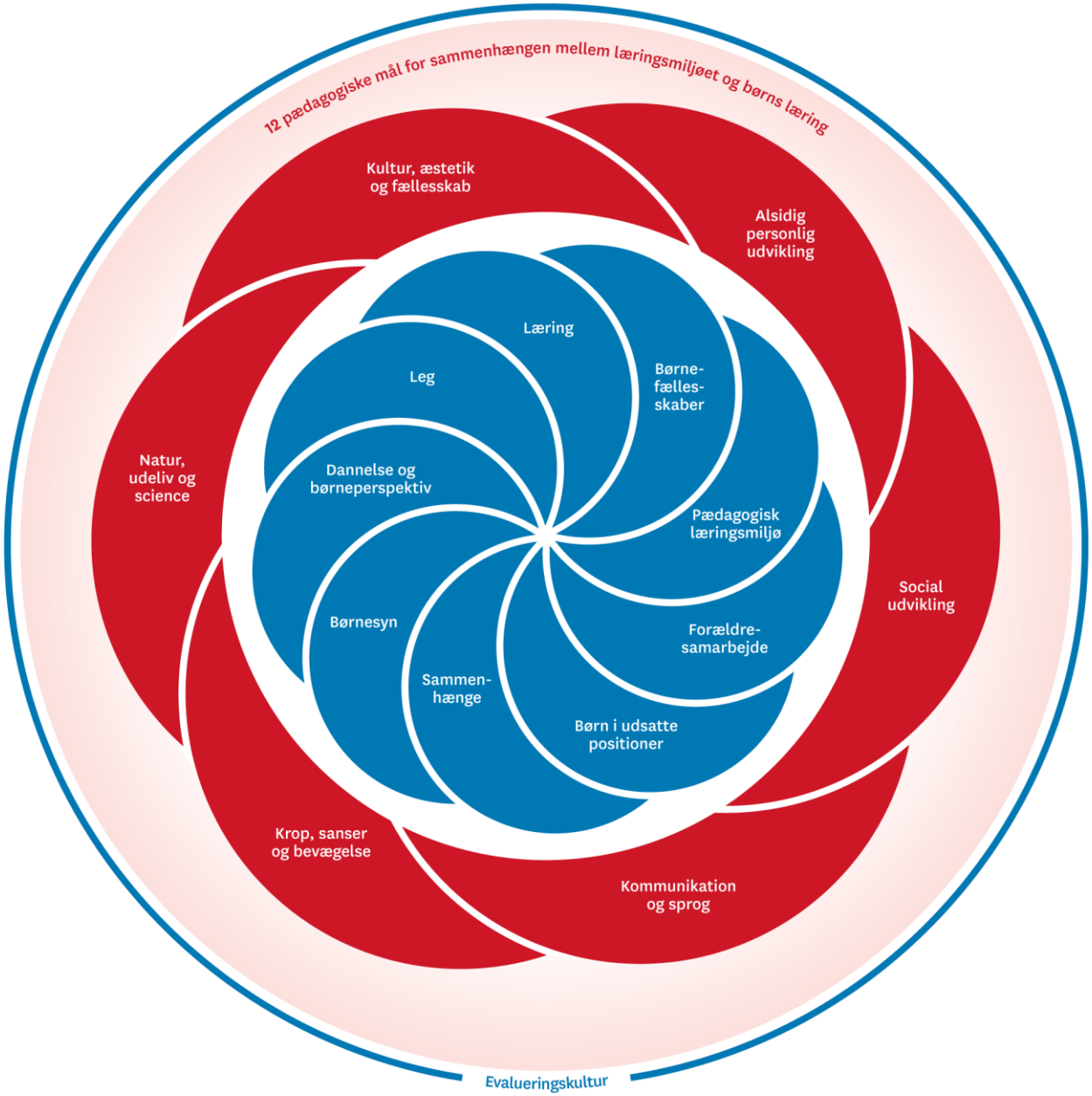

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold.*

KFUM's Børnehus Musereden

Kirkegade 14
3300 Frederiksværk
Tlf. 47 72 24 90
musereden@kfumsoc.dk

Leder: Bettina Stæhr

KFUM's Børnehus Musereden er en privat aldersintegreret daginstitution beliggende på **Kirkegade 14, 3300 Frederiksværk**. Institutionen blev privatiseret i august 2013 og er tilknyttet KFUM's Sociale Arbejde.

Stamoplysninger og rammer
Musereden har plads til:

- **17+2 børn i vuggestuen**
- **45+4 børn i børnehaven**

Vores åbningstider er:

- Mandag til torsdag fra kl. 06.30 til 17.00
- Fredag fra kl. 06.30 til 16.00

Pædagogisk profil
Vi arbejder ud fra KFUM's Sociale Arbejdes børne- og ungesyn, som bygger på et kristent menneske- og livssyn. Vi ser hvert barn som en unik og værdifuld person med ubegrænsede udviklingsmuligheder. Vi tilstræber at skabe en inkluderende hverdag, hvor børnene mødes med respekt, omsorg og nysgerrighed, og hvor de oplever meningsfulde fællesskaber, der understøtter deres trivsel, udvikling og læring.

Den voksne har ansvaret for at møde børnene på måder, der sikrer deres udvikling som aktive deltagere i deres eget liv og fællesskaber. Vi vægter stjernestunder og udviklende mødeøjeblikke, hvor børnene kan udforske deres styrker og udviklingspotentiale i trygge rammer.

Børnegruppe
Vores børnegruppe er alsidig og repræsenterer forskellige forudsætninger og baggrunde, hvilket vi ser som en styrke. Vi arbejder målrettet med at understøtte børnenes individuelle behov og nærmeste udviklingszone, samtidig med at vi prioriterer fællesskabet og inkluderende aktiviteter, der styrker deres sociale kompetencer.

Organisatorisk struktur
Musereden drives med en 2-strenget bestyrelsesmodel:

- **Institutionsbestyrelse:** Består af 2-4 medlemmer udpeget af KFUM's Sociale Arbejde samt 1-2 medlemmer udpeget af forældrebestyrelsen, heriblandt formanden for forældrebestyrelsen.
- **Forældrebestyrelse:** Består af 5 forældrerepræsentanter med børn i institutionen samt en medarbejderrepræsentant.

Bestyrelsen varetager den overordnede ledelse og drift af institutionen, mens institutionens leder har ansvar for den daglige pædagogiske og administrative ledelse.

Lokale forhold og fordelene ved vores placering
Børnehuset Musereden ligger centralt i Frederiksværk og er omgivet af et varieret nærmiljø, som vi aktivt inddrager i vores pædagogiske arbejde. Placeringen giver os nem adgang til både byens kulturtilbud og naturrige omgivelser.
Vi drager fordel af:

- **Nærhed til naturen:** Vi har egen indgang til skov, samt kort afstand til strand, havneområde og grønne områder, som vi bruger til leg, bevægelse og naturformidling. Udeliv er en vigtig del af vores pædagogiske praksis, og børnene får mulighed for at udforske og lære i naturen.
- **Lokale faciliteter:** Vores placering giver adgang til bibliotek, kulturhuse og lokale arrangementer, der beriger børnenes oplevelser og styrker deres kulturelle og sociale kompetencer.
- **Tæt på lokalsamfundet:** Vi har et tæt samarbejde med lokalsamfundet og deltager i lokale traditioner og aktiviteter, som styrker børnenes tilhørsforhold til deres nærområde. Vi drager også nytte af vores samarbejde med Halsnæs Kommune samt Halsnæs Musikskole.

Vores fysiske rammer, både inde og ude, er indrettet med fokus på børnenes trivsel og udvikling. Vi tilbyder trygge og stimulerende miljøer, der understøtter både leg og læring samt sociale fællesskaber.

Læs mere på vores hjemmeside: www.boernehusetmusereden.dk

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn**. Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv**. Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø**. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde**. Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner**. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen**. Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn

Formålet med KFUM's Sociale Arbejdes børne- og ungesyn

Kfum's sociale arbejdes børne- og ungesyn er vores fælles fundament for, hvordan vi møder og forstår alle børn- og unge i vores tilbud og institutioner. Børne- og ungesynet skaber rød tråd og fælles bevidsthed på tværs af indsatser, hvor vi som voksne har ansvaret for at se, møde og inddrage børn og unge i deres egen udvikling.

Med et fælles børne- og ungesyn vil vi sikre sammenhængskraft og et fælles værdisæt, som skaber et arbejdsfællesskab på tværs af alle børne- og ungeinstitutioner og -tilbud i KFUM's Sociale Arbejde.

Vores børne- og ungesyn har *rødder* i KFUM's Sociale Arbejdes menneskesyn, FN's Børnekonvention, den styrkede læreplan og Barnets lov. Børne- og ungesynet har *fødder*. Fordi vi følger med samtidens viden og forskning i relationsdannelse og social udvikling. Vi ser børn og unge som uendeligt værdifulde i egen ret og som personer, der udvikler sig i tæt samspil med deres betydningsfulde relationer.

KFUM'S SOCIALE ARBEJDES

BØRNE- OG UNGESYN

Vores børne- og ungesyn har tre gensidigt forbundne hjørnesten, der skal forstås i sammenhæng

ALLE BØRN OG UNGE ER SKABT VÆRDIFULDE

Alle børn og unge er unikke og fødes med store udviklingsmuligheder. Dette syn understøttes af det kristne menneske- og livssyn, hvor vi alle er unikke personligheder med uendelig værdi. Ethvert barn har derforret til at få taget deres perspektiv på eget liv alvorligt og blive mødt medmenneskeligt der, hvor de er, og hvorfra de kan støttes i deres udvikling.

Den voksne har ansvaret for at møde børn og unge på måder, der sikrer, at de udvikler sig og bliver til aktive deltagere og medskabere i deres egen trivsel, udvikling og læring. Det skal ske under hensyntagen til det enkelte barns kompetencer og livssituation.

ALLE BØRN OG UNGE ER SKABT TIL FÆLLESSKAB

Alle børn og unge har krav på at indgå i meningsfulde, inkluderende og udviklende fællesskaber. I fællesskabet med voksne skal de opleve, at blive mødt ligeværdigt, forudsigeligt og med ydmyghed, nysgerrighed og omsorg for deres udviklingsniveau.

Den voksne har ansvaret for at stille relevante krav i en tryg og omsorgsfuld kontekst. Vi skal med hjerterum skabe stjernestunder og udviklende mødeøjeblikke, hvor barnet og den unge udvikler sig positivt i mødet med sin omverden. Den voksne har ansvaret for at møde børn og unge på måder, der sikrer, at de gradvist bliver i stand til, med empati for andre og respekt for sig selv, at indgå i fællesskaber, der har relevans for deres udvikling. Det skal ske under hensyntagen til det enkelte barns behov og nærmeste udviklingszone.

ALLE BØRN OG UNGE ØNSKER AT UDVIKLE SIG POSITIVT

Alle børn og unge ønsker at mestre deres liv og blive så livsduelige, som deres forudsætninger tillader.

Den voksne har ansvaret for at vise og fokusere på, samt støtte og vejlede børn og unge i, hvilke styrker, færdigheder og kompetencer, de allerede besidder – og formidle, at disse har værdi.
Den voksne har tilsvarende ansvaret for at lytte, udvise empati og løbende inddrage børn og unge i, hvilke udviklingsmuligheder, de hver især har med afsæt i netop deres styrker, færdigheder og kompetencer. Voksne har ansvaret for at støtte børn og unge i at overvinde barrierer og øge deres muligheder i og bidrag til samfundet, med udgangspunkt i deres baggrund og livssituation.

- FORDI VI SÆTTER SPOR I HINANDENS HJERTER –

Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Dannelse og børneperspektiv
Vi arbejder målrettet med at udvikle børnenes demokratiske dannelse og sociale kompetencer. Gennem inddragelse i hverdagens aktiviteter, for eksempel ved at deltage i små daglige opgaver og beslutninger, understøttes børnenes oplevelse af ejerskab og ansvar. Vores dannelsesarbejde handler om at hjælpe børnene med at forstå sig selv som en del af et fællesskab, hvor deres handlinger og holdninger har betydning for andre.

Vi tager udgangspunkt i børneperspektivet ved aktivt at lytte til børnene og forstå deres oplevelse af verden. I vores pædagogiske arbejde sikrer vi, at børnene bliver hørt og får mulighed for at sætte deres præg på hverdagen gennem både selvvalgte aktiviteter og dialog med voksne.

Leg
Legen er en grundlæggende del af børns udvikling, og vi ser den som en bærende kraft for læring og trivsel. I Musereden understøtter vi børnenes frie leg, hvor de selv vælger indhold, roller og deltagere, såvel som de vokseninitierede lege, der skaber målrettede læringssituationer.

Vi tilbyder varierede og inspirerende læringsmiljøer, hvor børnene kan udforske, eksperimentere og udfolde deres fantasi og kreativitet. Gennem legen udvikler børnene sociale relationer, empati, problemløsning og kommunikative evner. De voksne er aktive deltagere og observatører, som støtter og guider legen uden at overtage den.

Læring
Læring i Musereden sker gennem leg, relationer og fordybelse. Vi skaber pædagogiske læringsmiljøer, der kombinerer fri udforskning og strukturerede aktiviteter. Gennem året arbejder vi med temaer, der relaterer sig til elementerne i den styrkede pædagogiske læreplan, som fx *Natur og bæredygtighed*, *Kreative processer* og *Sociale færdigheder*.

Læringen tilpasses børnenes nærmeste udviklingszone, så hvert barn udfordres på en måde, der fremmer deres trivsel og kompetencer. Vi prioriterer en legende tilgang, hvor børnene opnår ny viden og færdigheder i en tryg og motiverende kontekst.

Børnefællesskaber
Fællesskabet er en central del af hverdagen i Musereden. Vi arbejder bevidst med at skabe inkluderende fællesskaber, hvor alle børn oplever at høre til og bidrage. Gennem fælles projekter, lege og aktiviteter lærer børnene at samarbejde, løse konflikter og tage hensyn til hinanden.

Vi understøtter fællesskaber, der fremmer trivsel og udvikling, ved at skabe rammer, hvor børnene trygt kan indgå i sociale relationer. De voksne har ansvaret for at observere, støtte og inkludere alle børn, så de får mulighed for at udvikle sociale kompetencer og danne venskaber.

Samlet set arbejder vi for, at alle børn i Børnehuset Musereden trives, udvikler sig og lærer i et miljø, hvor leg, læring og fællesskaber er i centrum. Vores pædagogiske tilgang er forankret i vores værdigrundlag og børne- og ungesyn, som sætter barnet i fokus og sikrer, at det udvikler sig til et livsdueligt menneske.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Børnehuset Musereden arbejder vi målrettet på at skabe et pædagogisk læringsmiljø, der gennem hele dagen understøtter børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Dette gør vi ved at tilrettelægge rammer og aktiviteter, som balancerer leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane og børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner. Vores læringsmiljø er forankret i en anerkendende og inkluderende tilgang, hvor børnenes perspektiver, interesser og forskellige forudsætninger inddrages aktivt.

Morgenen – en tryg start på dagen
Når børnene møder ind, skaber vi en tryg og rolig start, hvor de gradvist kan indgå i dagens aktiviteter. Vi tilbyder små, inspirerende legestationer, som børnene ønsker eller personalet har forberedt. Disse stationer kan indeholde aktiviteter som puslespil, konstruktionslege, tegne- og malestationer eller kreative værksteder. Børnene har frihed til at vælge aktiviteter, og deres input til nye stationer vægtes højt. Dette understøtter deres medindflydelse og lyst til at deltage aktivt.

Formiddag – fællesskab og fordybelse
Hver stue afholder fællessamling kl. 9, hvor vi skaber en ramme for samhørighed og refleksion. Børnene oplever sig som en del af fællesskabet, når vi tæller børnene, synger velkomstsange og samtaler om dagens emner. Fællessamlingen inddrager pædagogiske aktiviteter som kimsleg, rim og remser, mundmotorik, historiefortælling, sangleg, venskabstema: Maryfondens 'Fri for mobberi' og dialoger om emner, som børnene er optaget af.

Formiddagens aktiviteter er planlagte med udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan og følger et fælles tema, der varierer gennem året. Temaerne tilpasses børnenes interesser og behov og kan inkludere natur, kultur, kreativitet eller sociale færdigheder. Personalet er opmærksomme på at følge børnenes spor, så spontane læringsmuligheder integreres i det planlagte forløb.

Frokost og praktiske rutiner – læring i hverdagen
De daglige rutiner er vigtige læringsmiljøer. Når børnene hjælper med at dække bord, servere mad og rydde op, styrker de deres selvhjulpenhed, selvforståelse og sociale ansvar. Vi inddrager børnene aktivt og gør rutinerne til en naturlig del af deres udvikling og deltagelse i fællesskabet.

Eftermiddag – børneinitierede aktiviteter og kreativ udfoldelse
Om eftermiddagen lægger vi vægt på børnenes medbestemmelse. Sammen med personalet planlægger børnene aktiviteter, der afspejler deres interesser og idéer. Dette kan inkludere rolleleg, byggeprojekter, udendørs leg, brætspilscafé, kreative værksteder eller historiefortælling. Vi sikrer,

at børnene oplever ejerskab over aktiviteterne, samtidig med at vi styrker deres evne til at samarbejde og lytte til hinandens forslag.

Den voksnes rolle i læringsmiljøet
Vores pædagogiske personale har en bevidst og aktiv rolle i at skabe læringsmiljøer, der understøtter både selvstændighed og fællesskab. De voksne observerer børnenes leg og interaktioner, griber spontane læringsøjeblikke og skaber målrettede aktiviteter, der udfordrer børnene inden for deres nærmeste udviklingszone.

Vi balancerer vores rolle mellem at guide, støtte og give plads, så børnene udvikler sig gennem egne erfaringer. Ved uløselige konflikter eller uhensigtsmæssige dynamikker i legen træder vi ind som mediatorer for at sikre, at fællesskabet fungerer inkluderende og positivt for alle.

En helhedsorienteret tilgang
Gennem hele dagen arbejder vi med en helhedsorienteret tilgang, hvor leg, læring og dannelse flettes naturligt sammen. Vores læringsmiljø sikrer, at børnene:

- Oplever trivsel og tryghed.
- Udvikler sociale og kognitive kompetencer.
- Styrker deres fantasi, kreativitet og selvforståelse.
- Bliver aktive deltagere i fællesskabet.

Med en fleksibel og opmærksom tilgang til både planlagte og spontane aktiviteter sikrer vi, at læringsmiljøet forbliver dynamisk og tilpasset børnegruppens aktuelle behov og interesser.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Børnehuset Musereden ser vi samarbejdet med forældrene som en afgørende forudsætning for at sikre børnenes trivsel, læring og udvikling. Et stærkt forældresamarbejde er forankret i gensidig tillid, respekt og åbenhed, og vi arbejder målrettet på at skabe et partnerskab, hvor barnets behov og potentiale er i centrum.

Indledning og forventningsafstemning
Ved opstart i Børnehuset inviteres forældre til en grundig opstartssamtale, hvor vi i fællesskab afdækker barnets behov, styrker og eventuelle særlige hensyn. Her etablerer vi en åben dialog og afstemmer gensidige forventninger til samarbejdet. Denne samtale skaber fundamentet for et tillidsfuldt partnerskab og en fælles forståelse for barnets trivsel og læring.

Daglig dialog og åben kommunikation
Vi prioriterer en daglig dialog med forældrene ved aflevering og afhentning, hvor vi deler observationer og oplevelser fra barnets dag i institutionen. Vi opfordrer forældre til at stille spørgsmål, dele refleksioner og give feedback, så vi i fællesskab kan sikre barnets trivsel og udvikling.

Forældre har også mulighed for at kontakte os i løbet af dagen via telefon eller den digitale platform Famly, hvis de har spørgsmål eller ønsker opdateringer om deres barns trivsel. Vi sørger altid for at informere forældre, hvis barnet har haft en udfordrende dag, og vi inddrager dem i at finde løsninger, der fremmer barnets tryghed og udvikling.

Forældresamtaler og løbende evaluering
Vi afholder løbende forældresamtaler, hvor vi i dialog med forældrene evaluerer barnets trivsel, udvikling og læring. Disse samtaler tager udgangspunkt i dokumentation og pædagogiske observationer og tilpasses barnets individuelle udviklingsplan. Hvis der opstår særlige behov eller bekymringer, tilbyder vi yderligere møder, hvor vi sammen kan planlægge en indsats, ligesom forældre altid kan rette henvendelse ved ønsket om en samtale.

Inddragelse i fællesskabet og børnegruppens trivsel
Vi inddrager forældre aktivt i arbejdet med børnegruppens trivsel og fællesskab. Forældrene holdes løbende orienteret om temaer og aktiviteter i børnehuset, så de kan støtte op om læringen derhjemme. Vi inviterer desuden forældre til at deltage i sociale arrangementer, hvilket styrker relationerne mellem forældre og institution samt skaber et positivt fællesskab omkring børnegruppen.

Digital kommunikation og information
Vi bruger platformen Famly som vores primære kommunikationsværktøj. Her kan forældre få indsigt i dagens aktiviteter, børnegruppens trivsel og kommende arrangementer. Platformen giver

også mulighed for løbende dialog mellem personale og forældre, så kommunikationen altid er tilgængelig og opdateret. Derudover administrerer forældrebestyrelsen en Facebookside, hvor fællesskabet styrkes gennem deling af information og oplevelser fra dagligdagen.

Samarbejde om særlige behov
Hvis et barn har særlige behov, etablerer vi et tæt og individuelt samarbejde med forældrene. Dette indebærer hyppige møder, fælles målsætning og eventuelt inddragelse af eksterne fagpersoner. Vi sikrer, at forældrene føler sig trygge og informeret gennem hele processen, og vi arbejder altid ud fra en helhedsorienteret tilgang, hvor barnets trivsel er i fokus.

En fælles ambition
Vores samarbejde med forældrene bygger på en fælles ambition om at skabe optimale rammer for børnenes trivsel og udvikling. Vi ser familien som en central del af barnets læringsrejse og arbejder for at skabe en stærk bro mellem hjem og institution. Sammen sikrer vi, at barnet oplever en sammenhængende og tryg hverdag, hvor det kan udfolde sit potentiale og trives i fællesskabet.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Børnehuset Musereden er det en kerneværdi at sikre, at børn i udsatte positioner trives, udvikler sig og oplever glæde ved at være en del af fællesskabet. Vi arbejder ud fra en anerkendende og ressourceorienteret tilgang, hvor det enkelte barn mødes med positive forventninger og respekt for dets unikke behov og potentialer.

For at skabe de bedste forudsætninger for trivsel og udvikling arbejder vi systematisk med at tilpasse det pædagogiske læringsmiljø til barnets nærmeste udviklingszone. Dette indebærer blandt andet brug af redskaber som TRAS, spiralmodel, DPU og individuelle handleplaner, der giver et klart billede af barnets styrker og udfordringer. På denne måde kan vi målrette vores indsats, så barnet får mulighed for at opleve mestring og succes i hverdagen.

Vores pædagogiske praksis er bygget op omkring inkluderende fællesskaber, hvor børn i udsatte positioner understøttes i at deltage aktivt i lege, aktiviteter og daglige rutiner. Vi arbejder på at skabe en hverdag, hvor børnene kan udvikle sociale og følelsesmæssige kompetencer gennem trygge relationer og meningsfulde møder med både voksne og andre børn. Forløb som Sunshine Circles & Maryfondens: 'Fri for mobberi' bidrager til at styrke børnenes selvværd, sociale færdigheder og følelsesmæssige trivsel.

Samarbejdet med forældrene er centralt for vores indsats. Vi ser forældrene som en vigtig del af barnets udvikling og prioriterer en åben og respektfuld dialog. Vi inddrager forældrene tidligt i processen, hvis vi oplever, at barnet har særlige behov, og vi samarbejder om at sætte mål, der fremmer barnets trivsel og udvikling.

Personalet i Musereden arbejder løbende med at udvikle deres faglige kompetencer inden for relationsarbejde og inkluderende pædagogik. Vi har en ressourcepædagog ansat, som både understøtter det pædagogiske personale og arbejder direkte med børn og forældre, når der er behov for en særlig indsats. Dette sikrer, at vi altid har den nødvendige viden og værktøjer til at støtte børnene bedst muligt.

Gennem vores målrettede indsats sikrer vi, at børn i udsatte positioner oplever en hverdag fyldt med tryghed, anerkendelse og mulighed for udvikling. Vi skaber rammerne for, at alle børn får en oplevelse af at være en værdifuld del af fællesskabet og styrker deres trivsel, læring og dannelse, så de kan vokse op med tillid til egne evner og en følelse af at høre til.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I Børnehuset Musereden tilrettelægger vi et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn, der målrettet understøtter deres overgang til børnehaveklassen. Målet er at skabe tryghed, nysgerrighed og motivation hos børnene, så de føler sig godt rustet til skolestarten både socialt, følelsesmæssigt og fagligt.

Vi arbejder med en ugentlig struktur i "Storegruppen", som omfatter aktiviteter mandag til fredag om formiddagen. Aktiviteterne kombinerer læring gennem leg, refleksion og praktiske øvelser, der træner både skoleparathed og selvhjulpenhed. Storegruppen er kendetegnet ved at være en inspirerende og udfordrende ramme, hvor børnene oplever succes og fællesskab.

Læringsaktiviteter med fokus på skoleparathed

Vi introducerer børnene til bogstaver, tal, former og mønstre gennem legende og kreative aktiviteter, der vækker deres nysgerrighed og lyst til at lære. Dette kan være gennem historier, hvor børnene hjælper med at finde bogstaver og tal, eller ved at bygge figurer, der repræsenterer forskellige begreber. Vi laver små opgaver og projekter, der fremmer børnenes koncentration og evne til at følge kollektive instruktioner.

Børnene arbejder også med praktiske færdigheder som at skrive deres navn, navigere i enkle labyrinter, løse pusleopgaver og klassificere genstande efter farve, form og funktion. Disse aktiviteter styrker både deres kognitive færdigheder og deres selvtillid.

Sociale færdigheder og fællesskab

Vi lægger stor vægt på at udvikle børnenes sociale kompetencer. Dette sker gennem lege og aktiviteter, der fremmer samarbejde, konflikthåndtering og evnen til at tage hensyn til andre. Børnene lærer at indgå i grupper, vente på tur og deltage aktivt i fælles aktiviteter, som styrker deres evne til at fungere i et større fællesskab.

Gennem ”Fri for mobberi"-forløb øver vi empati og hjælpsomhed, så børnene udvikler en forståelse for, hvordan man bidrager til fællesskabet. Vi fokuserer på at styrke deres selvhjulpenhed i hverdagens rutiner som påklædning, toiletbesøg og spisesituationer.

Brobygning til skolen

Vi har et tæt samarbejde med de lokale skoler for at sikre en god overgang for børnene. Der afholdes overleveringsmøder, hvor pædagoger, forældre og skolens repræsentanter deler relevante oplysninger og sætter fælles mål for barnets trivsel og læring. Børnene besøger skolen, hvor de deltager i aktiviteter og møder deres kommende lærere. Ligeledes inviteres børnenes kommende klassepædagoger også ud forbi Børnehuset for at lære børnene at kende forud for skolestart.

For børn med særlige behov planlægger vi en udvidet overlevering, der sikrer en smidig og tryg start i skolen. Dette kan inkludere længere møder med relevante fagpersoner og individuelle overgange tilpasset det enkelte barns behov.

Forældresamarbejde og afstemning af forventninger

Vi prioriterer et tæt samarbejde med forældrene og afholder møder, hvor vi drøfter deres barns udvikling, styrker og eventuelle bekymringer i forbindelse med skolestarten. Forældrene inddrages i aktiviteter, der understøtter deres barns læring og trivsel, og vi sikrer en fælles forståelse for, hvad der er vigtigst for barnets overgang til skolen.

Helhedsorienteret tilgang

I Storegruppen er den overordnede ambition at styrke barnets glæde ved at lære, evne til at deltage i fællesskaber og lyst til at tage på nye udfordringer. Skolestarten skal opleves som en naturlig og positiv overgang, hvor børnene føler sig trygge, nysgerrige og klar til at tage det næste skridt i deres liv.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Børnehuset Musereden ser vi det lokale samfund som en værdifuld ressource, der kan berige børnenes hverdag og skabe meningsfulde læringsmiljøer. Vores mål er at bygge bro mellem institutionen og lokalsamfundet, så børnene oplever nærhed, tilhørsforhold og en begyndende forståelse for det samfund, de er en del af.

Kultur og læring i nærmiljøet

Vi benytter flittigt det lokale bibliotek, som tilbyder en inspirerende børneafdeling med plads til leg, læsning og kreative aktiviteter. Børnene deltager også i arrangementer som teaterforestillinger og musikalske oplevelser, der udvider deres kulturelle horisont. Når biografen, kulturhuset eller lokale sportsfaciliteter byder på børnevenlige arrangementer, deltager vi aktivt for at styrke børnenes kendskab til de tilbud, deres nærmiljø byder på.

Hvert år afholder vi Luciaoptog på det nærliggende hospice, hvor børnene lærer om medmenneskelighed og glæder andre med deres sang og nærvær. Vi arrangerer også besøg på lokale gårde, hvor børnene får indsigt i dyreliv, bæredygtighed og landbrug. Vores ture til havnemiljøet og genbrugspladsen integrerer læring om natur, miljø og bæredygtighed, og vi skaber konkrete oplevelser, hvor børnene reflekterer over deres rolle i at passe på naturen.

Samarbejde med lokale aktører

Vi besøger brandstationen, hvor børnene får indsigt i vigtige samfundsopgaver som brandforebyggelse og sikkerhed. Vi deltager i byens kulturelle arrangementer, hvilket giver børnene en følelse af at være en del af noget større. Kirken er også en vigtig samarbejdspartner, hvor vi deltager i både julegudstjeneste og andre årlige begivenheder.

Udvidede samarbejder og projekter

Vi har etableret samarbejde med Halsnæs Musikskole, der tilbyder musikalske workshops og aktiviteter, som styrker børnenes kreative og sociale kompetencer.

Et levende læringsmiljø i dialog med omverdenen

Ved at inddrage lokalsamfundet skaber vi et dynamisk og varieret læringsmiljø, der forbinder børnene med verden omkring dem. Vi tilstræber, at børnene gennem disse aktiviteter udvikler forståelse for forskellige miljøer, mennesker og kulturer. Børnehuset Musereden fungerer som en brobygger, der åbner børnenes horisont og giver dem stærke bånd til deres nærområde.

Vores inddragelse af lokalsamfundet er ikke kun en række enkeltstående aktiviteter, men en integreret del af vores pædagogiske praksis, der understøtter børnenes dannelse, nysgerrighed og lyst til at være aktive deltagere i fællesskabet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Børnehuset Musereden har vi en holistisk tilgang til børnemiljøet, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske samspil danner grundlaget for et trygt og inspirerende læringsmiljø. Vi tilrettelægger miljøerne med udgangspunkt i børnenes perspektiver, så deres behov, interesser og oplevelser aktivt former de rammer, vi skaber.

Indendørs miljø – fleksibilitet og æstetik i børnehøjde

Indendørs arbejder vi med fleksible zoner, der kan tilpasses børnenes leg og læring. Hver stue er indrettet med forskellige lærings- og legeområder, som skærmes af ved hjælp af reoler eller tæpper for at skabe små rum i rummet. Dette giver børnene mulighed for både at deltage i fællesaktiviteter og trække sig tilbage til mindre grupper eller individuelle aktiviteter, når behovet opstår.

Væggenes udsmykning udvikles løbende i samarbejde med børnene, så deres kunstværker, fotos og projekter bliver en del af institutionens visuelle identitet. Det styrker børnenes ejerskab og engagement i miljøet. Vi prioriterer også æstetiske elementer som naturlige materialer, varme farver og beroligende belysning for at skabe en harmonisk atmosfære, der understøtter både trivsel og kreativitet.

Specialdesignede læringsrum

Vores Tumlerum er en vigtig del af børnenes fysiske og motoriske udvikling. Her får de mulighed for at udforske deres kropslige evner gennem leg og bevægelse. Aktiviteter som balancegang, boldspil og rytmik styrker deres koordination, styrke og kropsbevidsthed. Læringsstationer med fokus på samarbejde, problemløsning og sanseoplevelser integreres løbende for at understøtte børnenes alsidige udvikling. Derudover indeholder rummet en indbydende "pudezone", hvor børnene kan lade kreativiteten blomstre ved at bygge borge, forhindringsbaner og andre fantasifulde konstruktioner.

Vi har desuden etableret et kreativt værksted, hvor børnene kan male, modellere og skabe projekter med genbrugsmaterialer, der styrker deres æstetiske sans og bæredygtighedsforståelse. Dette rum fungerer som et sted, hvor børnene både kan arbejde selvstændigt og i samarbejde med andre.

Udendørs miljø – natur som læringsrum

Vores udendørs miljø er et dynamisk læringsrum, hvor børnene får mulighed for at udforske, lege og lære i tæt samspil med naturen. Legepladsen er inddelt i forskellige zoner, der understøtter både motorisk udvikling, kreativ udfoldelse og fordybelse. Cykelbanen, udstyret med trafikskilte, fungerer som en læringsbane, hvor børnene gennem leg opnår forståelse for trafikregler og sikkerhed. I vores store brandbil kan de lege brandfolk, tage på eventyr i vikingeskibet eller træde ind i rollelege bag fiskedisken og i ismejeriet, hvor skilte og æstetik understøtter fantasifuld leg.

For at styrke børnenes naturforståelse implementerer vi i 2025 en særlig "naturzone" med højbede og insekt-hoteller. Her kan børnene opleve, hvordan planter gror, og hvordan smådyr bidrager til økosystemet. Med insektglas i hånden kan de gå på opdagelse under sten og grene og lære om dyreliv og bæredygtighed gennem sanselige og praktiske aktiviteter.

Vores haveområde inviterer til sanselige oplevelser gennem forskellige materialer som sand, træ og græs samt vores store sansegynge. Bålpladsen danner rammen om madlavning, fortællinger og eksperimenter, hvor børnene lærer om samarbejde, sikkerhed og naturens ressourcer. Her skabes rum for både nærvær, nysgerrighed og fællesskab i naturens rammer.

Psykisk børnemiljø – tryghed og trivsel

Vi arbejder aktivt på at skabe et psykisk miljø, der fremmer tryghed og trivsel. Personalet er bevidste om deres rolle som trygge voksne, der understøtter børnenes sociale relationer og skaber ro i dagligdagen. Vi har indført zoner både på stuerne og på legepladsen, hvor børn kan finde ro og fordybelse. Samtidig opfordrer vi til samarbejde og inddragelse gennem strukturerede aktiviteter, der styrker børnenes sociale færdigheder og empati.

Børneperspektiv og medbestemmelse

Børnene inddrages aktivt i udviklingen af børnemiljøet. Gennem børnemiljøvurdering, samtaler og observationer får vi indblik i deres oplevelser og ønsker til både indendørs og udendørs miljøer. Dette sikrer, at miljøerne ikke blot er skabt til børnene, men sammen med dem.

Et levende og dynamisk børnemiljø

I Børnehuset Musereden er vores børnemiljø i konstant udvikling. Vi evaluerer løbende, hvordan de fysiske, psykiske og æstetiske rammer understøtter børnenes trivsel, læring og udvikling, og vi tilpasser miljøerne til børnegruppens behov. Vi ønsker at skabe et børnemiljø, der inspirerer, udfordrer og styrker børnene som hele mennesker.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

I Børnehuset Musereden arbejder vi målrettet på at fremme børnenes alsidige personlige udvikling ved at skabe et læringsmiljø, der præges af tryghed, omsorg og mulighed for at udforske egne potentialer. Vi ser hvert barn som en unik og værdifuld person med ubegrænsede udviklingsmuligheder og tilrettelægger aktiviteter, der understøtter deres engagement, livsduelighed og tro på egne evner.

Udforskning og tillid til egne potentialer

Vi opmuntrer børnene til at prøve nye ting og udfordre sig selv gennem kreative og legende aktiviteter, der styrker deres selvtillid og gåpåmod. Gennem forskellige aktiviteter giver vi børnene mulighed for at tage initiativ, udforske nye idéer og gennemføre opgaver, der udvikler deres evner og selvstændighed. Vi skaber inkluderende rammer, hvor alle børn, uanset alder, køn eller baggrund, kan bidrage og føle sig værdifulde.

Omsorg, samspil og relationer

Relationer er en kerneværdi i vores pædagogiske arbejde. De voksne fungerer som rollemodeller, der med nærvær og opmærksomhed hjælper børnene med at navigere i sociale relationer, løse konflikter og opbygge empati. Gennem samarbejdslege, legegrupper og fri leg understøtter vi børnenes evne til at indgå i fællesskaber, tage hensyn og hjælpe hinanden. Vi guider dem til at vise omsorg, fx ved at trøste en ven, holde i hånd eller hjælpe med at lyne en jakke, og styrker deres evne til at skabe positive sociale bånd.

Involvering i hverdagen

Børnene inddrages i daglige praktiske opgaver, der giver dem en følelse af at være værdifulde deltagere i fællesskabet. I børnehaven skiftes børnene til at dække bord, hente redskaber og hjælpe deres venner under måltiderne, mens børnene i vuggestuen opmuntres til at deltage i oprydning, tage tøj af og på og vælge sange til fællessang. Disse opgaver styrker deres selvhjulpenhed og giver dem oplevelsen af medbestemmelse og ansvar.

Støtte til fordybelse og udfordring

Vi tilpasser vores læringsmiljø, så det understøtter børnenes nærmeste udviklingszone. Hvis et barn føler sig usikkert, tilbyder vi støtte som at gå ind i udfordringen sammen med barnet eller opmuntre det med positiv feedback, fx "Se, du kunne godt!" Denne tilgang hjælper børnene med at overvinde barrierer og udvikler deres evne til fordybelse, vedholdenhed og mod.

Samspil med øvrige læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling flettes naturligt sammen med de øvrige læreplanstemaer. Gennem aktiviteter som historiefortælling, naturprojekter og kreative værksteder udvikler børnene deres sociale, sproglige og motoriske kompetencer. Disse aktiviteter skaber en helhedsorienteret tilgang, hvor børnenes erfaringer og færdigheder styrkes på tværs af temaerne.

Eksempler på praksis

Projektværksteder: Hver eftermiddag arbejder børnene i værksteder med årstidens kreative projekter og brætspil, som styrker deres samarbejdsevner, kreativitet og sociale færdigheder. Gennem disse aktiviteter lærer de at dele ideer, følge regler og arbejde sammen om fælles mål.

Stjernestunder: Vi skaber små øjeblikke i hverdagen, hvor børnene oplever støtte og nærvær fra voksne, fx gennem en rolig samtale, en fælles leg eller hjælp til en udfordring.

Temamåneder: Vi tilrettelægger tematiske måneder, hvor børnene gennem fordybelse og vedholdenhed undersøger og udforsker temaer, hvilket bidrager til barnets gåpåmod, engagement og livsduelighed.

Gennem vores pædagogiske indsats sikrer vi, at børnene i Musereden udvikler engagement, livsduelighed og evnen til at deltage aktivt i både nære og større fællesskaber. Vi skaber et miljø, hvor de oplever glæde, succes og muligheden for at udforske deres verden med mod og nysgerrighed.

Social udvikling

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

I Børnehuset Musereden arbejder vi aktivt med at fremme børns sociale udvikling ved at skabe et læringsmiljø, hvor fællesskab, empati og inklusion er i centrum. Vi tror på, at sociale fællesskaber, der rummer forskellighed, er grundlaget for at udvikle demokratiske værdier og styrke børnenes evne til at indgå i positive relationer, både med jævnaldrende og voksne.

Styrkelse af relationer og fællesskaber

For at fremme børns sociale udvikling arbejder vi målrettet på at skabe relationer på tværs af grupperne. I Musereden er vi bevidste om vigtigheden af, at børnene både interagerer med jævnaldrende og med børn fra andre stuer. Vi skaber mulighed for dette ved at samles på tværs af stuerne om morgenen, og efter frokost på legepladsen. Denne struktur giver børnene mulighed for at udvikle venskaber på tværs af alder og interesser. Hvis et barn har vanskeligheder med at skabe relationer, vurderer vi i samarbejde med forældrene, hvordan vi kan støtte barnet i at finde venskaber – både i institutionen og privat, fx gennem legeaftaler.

Inklusion og værdsættelse af forskellighed

Vi understøtter børns evne til at værdsætte forskellighed og opbygge empati gennem bevidst arbejde med inklusion og dialog. Vi tilstræber at skabe et læringsmiljø, hvor alle børn føler sig set og hørt. Når der opstår konflikter, guider vi børnene til at forstå hinandens følelser og behov og taler med dem om, hvordan de kan handle respektfuldt og imødekommende over for hinanden. Vi sætter ord på følelser og handlinger og arbejder med at aflæse ansigtsudtryk og kropssprog, så børnene bliver bedre til at forstå og reagere på andres følelser.

Empati i praksis – guider i sociale interaktioner

Børnene lærer at udvise empati og hjælpe hinanden gennem konkrete handlinger. Vi inddrager dem aktivt i at trøste deres venner, holde i hånd, hjælpe med påklædning eller støtte hinanden i udfordrende situationer. Eksempler som at guide en kammerat i trafikken, hvor den mere erfarne tager ansvar for at lære den mindre erfarne at navigere sikkert, styrker både den sociale kompetence og relationen. Gennem disse oplevelser udvikler børnene en forståelse for fællesskab, ansvar og omsorg for andre.

Vi som voksne er bevidste om, at børnene spejler vores adfærd. Derfor er vi opmærksomme på at være tydelige rollemodeller, der viser empati, respekt og hjælpsomhed i vores daglige interaktioner. Ved at skabe et miljø, hvor omsorg og medfølelse er en naturlig del af hverdagen, understøtter vi børnenes sociale udvikling og evne til at forstå og reagere på andres følelser.

Støtte til at udvikle sociale kompetencer i små grupper

Det pædagogiske personale arbejder tæt sammen med børnene i mindre grupper for at styrke deres sociale færdigheder og hjælpe dem med at skabe relationer, der understøtter deres trivsel og udvikling. I disse grupper fokuserer vi på at fremme samarbejde, respekt og aktiv lytning, samtidig med at vi giver børnene de nødvendige redskaber til at løse konflikter på en konstruktiv måde.

Fællesskaber som fundament for demokratisk dannelse

Vores pædagogiske læringsmiljø understøtter børns udvikling af sociale handlemuligheder ved at give dem mulighed for at deltage aktivt i fællesskabet. Gennem fælles aktiviteter som gruppesamlinger, legeaftaler og projekter lærer børnene at tage ansvar for hinanden og udvikle deres evne til at træffe beslutninger i fællesskab. Vi lægger vægt på, at børnene lærer at værdsætte hinandens forskelligheder og ser dette som en styrke, der bidrager til demokratisk dannelse.

I Børnehuset Musereden er social udvikling en proces, der foregår i både små og store fællesskaber, hvor børnene får mulighed for at opbygge relationer, øve empati og lære at navigere i sociale sammenhænge. Gennem bevidste pædagogiske tiltag og daglige interaktioner arbejder vi på at skabe et inkluderende læringsmiljø, hvor alle børn udvikler sociale kompetencer, der giver dem mod på at deltage aktivt og positivt i både nærmeste og større fællesskaber.

Kommunikation og sprog

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Børnehuset Musereden arbejder vi målrettet med at udvikle børnenes kommunikation og sprog gennem nære relationer, interaktive aktiviteter og sproglige rollemodeller. Vi skaber et læringsmiljø, hvor børnene får mulighed for at udforske og udtrykke sig både individuelt og i fællesskab, så de kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden. Vores pædagogiske tilgang bygger på dialogisk læsning, YOLI-spil, sangleg, ordlege og sproglige aktiviteter, der styrker børnenes ordforråd, forståelse og kommunikative kompetencer.

Styrkelse af sprog gennem daglige aktiviteter

Hverdagens aktiviteter, som samlinger, lege og måltider, er oplagte tidspunkter til at understøtte børnenes sproglige udvikling. Vi arbejder aktivt med sprogforståelse gennem sange, rim og remser, samt lege, der fremmer både ordforråd og kommunikation. Børnene får mulighed for at øve sig i at udtrykke sig, fx når de beskriver, hvad de bygger, eller når de fortæller om deres oplevelser i leg. Vi guider børnene, der har svært ved at udtrykke sig, og skaber trygge rammer, hvor alle børn føler sig hørt og forstået.

Dialogisk læsning og sproglig udvikling

En vigtig del af vores praksis er dialogisk læsning, hvor børnene bliver aktive deltagere i læseprocessen. Vi engagerer børnene i samtale om historier, billeder og ord, og på den måde opbygger vi deres ordforråd og kommunikative færdigheder. Børnene opfordres til at stille spørgsmål om betydningen af ord, og vi taler om ordets betydning og finder eventuelt andre ord, der beskriver det samme. Denne proces fremmer børnenes nysgerrighed for sproget og deres evne til at kommunikere deres tanker og ideer.

Sprog i sociale interaktioner og lege

Vi opmuntrer børnene til at bruge sproget aktivt i deres sociale interaktioner og leg. I legen med dukkehuse, biler eller konstruktionslegetøj taler børnene om, hvad de bygger, og hvad deres figurer gør, hvilket styrker både deres sproglige udtryk og deres evne til at forstå og reagere på andres kommunikative signaler. Vi understøtter børns evne til at udtrykke følelser og behov, fx ved at sætte ord på, hvordan man føler sig, når man ikke kan være med i en leg, eller hvordan man kan spørge om noget på en høflig måde i stedet for at tage noget uden at spørge.

Individuel sprogstøtte og inklusion

I både vuggestuen og børnehaven har vi en sprogansvarlig, der arbejder målrettet med børn, der har sproglige og kommunikative udfordringer. Den sprogansvarlige støtter børnene i at udvikle deres sprog gennem samtaler, målrettede aktiviteter og små gruppesessioner, hvor der er fokus på at fremme sproglige færdigheder og sociale interaktioner. På den måde sikrer vi, at alle børn, uanset sproglige forudsætninger, får den støtte, de behøver for at udvikle sig sprogligt og kommunikativt.

Derudover samarbejder vi med en logopæd fra Halsnæs Kommune, der bidrager med faglige refleksioner om vores sproglige læringsmiljø og understøtter vores pædagogiske praksis. Logopæden kan desuden indgå i individuelle sprogforløb omkring barnet, så vi sikrer en helhedsorienteret indsats, der tilpasses det enkelte barns behov og udvikling.

Sproglige rollemodeller og refleksion

De voksne i Musereden fungerer som sproglige rollemodeller, hvor vi bevidst bruger et varieret og nuanceret sprog i vores interaktion med børnene. Vi guider børnene i at udtrykke sig på en respektfuld og tydelig måde, både i forhold til deres egne behov og i kommunikationen med andre. Gennem opmuntring og støtte skaber vi et læringsmiljø, hvor børnene opfordres til at sætte ord på deres tanker, følelser og oplevelser, hvilket styrker deres evne til at deltage aktivt i sociale fællesskaber.

Gennem vores målrettede arbejde med kommunikation og sprog skaber vi et læringsmiljø, hvor børnene får de nødvendige redskaber til at forstå og blive forstået, både i deres egne sociale relationer og i mødet med den verden, de er en del af.

Krop, sanser og bevægelse

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Krop, sanser og bevægelse

I Børnehuset Musereden arbejder vi aktivt med at understøtte børns krop, sanser og bevægelse som fundament for både fysisk og psykisk trivsel. Vi skaber et læringsmiljø, hvor børnene har mulighed for at udforske deres kroppe på mange forskellige måder og få kropslige og sanselige erfaringer, der styrker deres selvforståelse, motoriske færdigheder og sociale relationer. Gennem leg, bevægelse og sansestimulering lærer børnene at forstå og navigere i deres egne kroppe, samtidig med at de får øget opmærksomhed på deres omgivelser.

Kroppens udforskning og bevægelsesglæde

Vi tilrettelægger aktiviteter, der stimulerer børnenes vestibulære sans (balance- og ligevægtssansen) og proprioceptive sans (muskel-ledsansen) gennem bevægelseslege, hvor de kan hoppe, kravle, løbe og balancere. Vores forhindringsbaner, tumlekælder og klatretårn giver mulighed for motoriske udfordringer, mens legepladsens og skovens varierede terræn samt bakker og træer understøtter både grovmotorik og balanceevne. Den taktile sans (berørings- og følesansen) aktiveres, når børnene leger med forskellige underlag, som sand, jord, græs og vand, hvilket hjælper dem med at udvikle kropsfornemmelse og sansebevidsthed.

Sanseoplevelser og finmotorik

Sanseoplevelser er en central del af vores pædagogiske praksis. Vi arbejder målrettet med alle syv sanser gennem aktiviteter, der stimulerer børnenes evne til at opfatte, forstå og reagere på sanse-

indtryk. Vi leger med perler, klipper, tegner og arbejder med modellervoks for at fremme finmotorikken og den taktile sans. Den gustatoriske sans (smagssansen) og olfaktoriske sans (lugtesansen) styrkes, når børnene dufter til krydderier, bager boller eller smager nye madvarer ved frokosten. Den auditive sans (høresansen) stimuleres gennem musik, rytmik og lyttespil, hvor børnene lærer at skelne mellem lyde og forstå betydningen af lydindtryk i deres omgivelser. Ligeledes er den visuelle sans (synssansen) i fokus i lege, hvor børnene arbejder med farver, lys og mønstre.

Rollemodeller og kropslig bevidsthed

Vi fungerer som rollemodeller i børnenes udforskning af kroppen. Gennem fælles aktiviteter som bamsevens massagelege, afslapning og guidede bevægelsesøvelser hjælper vi børnene med at opnå en øget bevidsthed om deres kropsfornemmelser. Vi guider dem til at bruge deres krop til at udtrykke sig, både gennem bevægelse og i samtaler om, hvordan kroppen føles i forskellige situationer. Børnene lærer at respektere deres egen og andres kroppe og får en forståelse for, hvordan fysisk aktivitet og ro kan påvirke deres velvære.

Sansestimulering i naturen

Børnehuset Musereden har en unik beliggenhed ved skovens kant, som vi udnytter aktivt i vores pædagogiske arbejde. Her stimuleres børnenes sanser naturligt gennem mødet med skovens lyde, dufte og teksturer. De får styrket deres taktile sans ved at mærke på sten, blade og bark, mens de vestibulære og proprioceptive sanser aktiveres, når de balancerer på træstammer eller klatrer i træer. Gennem naturoplevelser lærer børnene at navigere i et varieret miljø, hvilket styrker både deres kropsbevidsthed og forståelse af naturen som et sanseligt læringsrum.

Samspil med øvrige læreplanstemaer

Arbejdet med krop, sanser og bevægelse er tæt forbundet med de øvrige læreplanstemaer, da sanseintegration, motorisk udvikling og fysisk aktivitet spiller en afgørende rolle i børns kognitive, sociale og sproglige udvikling. Når børnene leger, bevæger sig og udforsker deres sanser, udvikler de ikke kun deres fysiske færdigheder, men også deres evne til at samarbejde, kommunikere og forstå deres omverden.

I Børnehuset Musereden ser vi krop, sanser og bevægelse som en integreret del af børns læring, hvor fysisk udfoldelse og sanselige oplevelser giver børnene mulighed for at udvikle både motoriske og sociale kompetencer. Gennem en bevidst tilgang til sansestimulering understøtter vi børnenes trivsel og giver dem et stærkt fundament for livslang læring.

Natur, udeliv og science

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I Børnehuset Musereden har naturen en central rolle i børnenes læring og udvikling. Vi arbejder målrettet med at skabe konkrete erfaringer, der styrker børns nysgerrighed og lyst til at udforske verden omkring dem. Gennem daglige naturoplevelser og videnskabelige eksperimenter opbygger børnene en forståelse for menneskets forbundethed med naturen og får en begyndende indsigt i bæredygtighed og naturvidenskabelige sammenhænge.

Eksperimenter og naturbevidsthed

Børnene får mulighed for at eksperimentere med naturfænomener og observere de processer, der sker omkring dem. Vi samler smådyr som biller, snegle og mariehøns, taler om deres livscyklus og livsbetingelser, og børnene lærer at passe på dem og deres naturlige habitat. På legepladsen og i skovens righoldige dyreliv får børnene indblik i biodiversitet og lærer at genkende dyr og planter. Dyretavler på plankeværket og de daglige observationer understøtter børns forståelse af naturen, mens de lærer at se sammenhængen mellem arter og deres miljø.

Bæredygtighed og naturforståelse

Vi engagerer børnene i aktiviteter, der understøtter deres forståelse for bæredygtighed og samspillet mellem menneske og natur. En årlig plantedag med bedsteforældrene skaber forbindelse mellem generationer, hvor børnene planter krydderurter og blomster, som de vander og passer på. Børnene får viden om, hvordan planter vokser, hvad de bruges til og hvordan de kan bidrage til et bæredygtigt liv. Vores æbletræer og pæretræer giver børnene mulighed for at opleve frugternes udvikling, fra blomster til modne frugter, og smage på det, de har dyrket.

Sansning og årstidernes skiften

Vi giver børnene mulighed for at mærke og observere årstidernes skiften. I skoven følger vi udviklingen fra forårets anemoner til sommerens frugter og efterårets farverige blade. Børnene lærer at sætte ord på vejrfænomener og forholde sig til, hvordan årstiderne påvirker deres påklædning og aktiviteter. Vi taler om, hvad der sker i naturen, når vejret ændrer sig, og hvordan de forskellige elementer hænger sammen. Denne praksis udvikler børnenes forståelse for naturens cyklus og deres egen relation til den.

Videnskabelige eksperimenter og observationer

Vi understøtter børns nysgerrighed for naturvidenskabelige processer ved at lave eksperimenter, hvor børnene kan observere årsag og virkning. Eksempler som at fryse vand i en gummihandske og observere, hvad der sker, når isen smelter, giver børnene praktiske erfaringer med naturvidenskabelige metoder. Vi taler med børnene om, hvad de ser, og guider dem til at forstå sammenhængene mellem de fysiske fænomener, de oplever. Gennem sådanne aktiviteter får børnene en begyndende matematisk opmærksomhed og forståelse for, hvordan verden fungerer.

Sansestimulering og naturens materialer

Vi bruger naturen som et rum for sansestimulering, hvor børnene gennem berøring, syn og lugt får en fysisk oplevelse af verden omkring sig. At samle blade, finde afgnavede kogler eller lege med mudder giver børnene konkrete sanselige erfaringer, som de kan relatere til. De får mulighed for at udtrykke, hvad de ser og føler, og lære at forstå, hvordan naturen hænger sammen. Vi klistre blade op på plancher, laver aftryk af spindelvæv, kastanjedyr mv. hvilket styrker både deres kreative udfoldelse og deres relation til naturen.

Samspil med øvrige læreplanstemaer

Vores arbejde med natur, udeliv og science er tæt forbundet med de øvrige læreplanstemaer, som social udvikling, krop, sanser og bevægelse samt kommunikation og sprog. Når børnene arbejder med naturen, lærer de ikke kun om naturfænomener, men også om samarbejde, kommunikation og sociale relationer. Gennem leg i naturen udvikler børnene både deres motorik og deres sociale kompetencer, da de samarbejder om at finde dyr, undersøge terræn eller finde løsninger på praktiske udfordringer.

I Børnehuset Musereden er naturen ikke kun et fysisk rum, men også et læringsrum, hvor børnene udvikler deres forståelse for verden, eksperimenterer med ideer og oplever deres forbundethed med naturen. Gennem nysgerrige eksperimenter, sansende lege og observationer styrker vi børns evne til at udforske, undre sig og forstå den verden, de lever i.

Kultur, æstetik og fællesskab

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I vores pædagogiske praksis arbejder vi aktivt med at skabe et læringsmiljø, hvor kultur, æstetik og fællesskab er bærende elementer. Vi understøtter, at alle børn oplever sig som en del af et fællesskab, hvor de møder og forstår forskellige kulturelle baggrunde, normer og værdier. Gennem kunstneriske og skabende aktiviteter får børnene mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder, udvikle deres fantasi og opleve verden gennem sanser og følelser.

Understøttelse af de pædagogiske mål

Fællesskab og kulturforståelse: Vi arbejder med inkluderende fællesskaber, hvor børnene oplever egne og andres kulturer gennem traditioner, højtider og forskellige udtryksformer. Fx fejrer vi forskellige kulturelle højtider og inddrager børnene i samtaler om, hvordan de oplever traditioner hjemmefra. Vi anvender eventyr, musik og fortællinger fra forskellige kulturer, hvilket styrker deres fælles forståelse og empati.

Kulturelle oplevelser og kreativ udfoldelse: Vi sikrer, at børnene både er tilskuere og aktive deltagere i kulturelle oplevelser. Gennem besøg på Gjethuset, Frederiksborg slot, Kirken og biblioteker samt egne kreative projekter får børnene mulighed for at eksperimentere med kunstneriske udtryksformer som maleri, musik, teater og dans. Børnene kan frit kan udforske forskellige materialer og redskaber, hvilket stimulerer deres fantasi og skaberkraft.

Traditioner og årlige begivenheder

I Børnehuset Musereden følger vi årets gang og traditioner. Til fastelavn er børnene med til at dekorere fastelavnstønden, børn og voksne klæder sig ud, når vi slår katten af tønden, og der kåres en kattekonge og kattedronning. Vi klipper pynt til maskerne og taler om traditionen. Vi maler æg til påske, laver påskepynt og sår karse.

Om sommeren har vi vores årlige tematiske sommerfest. Vi holder afslutningsfest for storegruppen, hvor vi spiser sammen, danser og fester.

Fødselsdage fejres i børnehaven med flag på den store flagstang udenfor, flag uden for barnets stue og opslag med barnets navn og alder. Vi dækker fødselsdagsbord med flag og lys, synger fødselsdagssang, og barnet får en lille gave. Vi tager også gerne på besøg hos fødselsdagsbarnet.

I begyndelsen af november har vi lygtefest, hvor børnene laver lygter og går i samlet flok op i skoven med lommelygter. Vi synger for at kalde "Lygtemanden" frem, og han kommer med sine hekse og deler småkager ud. Bagefter serveres mad på legepladsen, hvor familierne spiser sammen.

I december får hver stue besøg af nisser, som børnene låner med hjem. Nisserne skriver om deres besøg i en bog, som vi efterfølgende taler om. Vi tæller ned til juleaften, laver juledekorationer, holder børne-juleafslutning, ser krybbespil i kirken og familierne kommer til lucia & julesammenkomst med æbleskiver og pebernødder, hvor de store børn går Luciaoptog. Julemanden kommer på besøg, og børnene laver hemmeligheder til deres forældre.

Forankring i det fælles pædagogiske grundlag

Vi tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag ved at vægte børnenes perspektiver, inddrage deres egne oplevelser og understøtte deres ret til at være aktive medskabere af kulturen i institutionen. Vi arbejder med en anerkendende tilgang, hvor børnene føler sig set, hørt og respekteret i deres kulturelle udtryk.

Samspil med de øvrige læreplanstemaer

Arbejdet med kultur, æstetik og fællesskab integreres naturligt med de øvrige læreplanstemaer. Fx understøtter vi sproglig udvikling gennem fortællinger og sange fra forskellige kulturer. Motorik og sanseintegration styrkes gennem de kulturelle oplevelser og kreative processer. Vi skaber desuden et læringsmiljø, hvor samarbejde og sociale kompetencer udvikles gennem fælles kunstneriske projekter, der kræver dialog, forhandling og samarbejde.

Gennem en bevidst pædagogisk indsats sikrer vi, at børnene får mulighed for at opleve og deltage i kulturen på måder, der styrker deres kreativitet, nysgerrighed og samhørighed med andre.

Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Evalueringskultur i Børnehuset Musereden

I Børnehuset Musereden arbejder vi systematisk med evaluering for at udvikle og kvalificere vores pædagogiske læringsmiljø. Vores evalueringskultur bygger på en kombination af daglig refleksion, systematisk dokumentation og inddragelse af forskellige perspektiver, så vi sikrer, at vores pædagogiske praksis kontinuerligt tilpasses og forbedres i takt med børnenes behov og udvikling.

Løbende evaluering i hverdagen

Vi har en evalueringskultur, hvor vi dagligt reflekterer over vores praksis gennem kollegial sparring, både på stuerne og i samarbejde med den pædagogiske leder. Evaluering sker løbende på forskellige niveauer:

- I det daglige samspil mellem kolleger på stuerne.
- I ad hoc-møder med stuekollegaer, ledelsen og ressourcepædagogen.
- I formelle møder, f.eks. praksisdialogmøder, hvor vi drøfter konkrete indsatser, læringsmiljøer og børnenes trivsel og udvikling.

Personalet dokumenterer evalueringerne løbende og sætter beslutningsreferater i stuemapper, som alle medarbejdere har adgang til. Vigtige refleksioner og tiltag samles her og anvendes aktivt i den videre udvikling af vores pædagogiske praksis. Ligeledes dokumenterer vi børne- og familieindsatser samt tværfaglige samarbejder i digitale sagsmapper.

Systematisk evaluering af læringsmiljø og pædagogisk praksis

De 6 læreplanstemaer arbejdes fordybende med gennem konkrete månedsvise temaer. Den stuevise aktivitetsplanlægning deles med forældre via app'en Famly, og stuepersonalet forbereder det pædagogiske indhold. Efter hver periode evalueres aktiviteterne, og resultaterne drøftes på personalemøder for at sikre videndeling og inspiration på tværs af børnehuset.

Vi anvender EMU's tematiske materiale til at dokumentere og evaluere vores pædagogiske arbejde. Dette materiale gør det muligt for os at vurdere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål. Gennem brugen af EMU's værktøjer kan vi sikre, at vores pædagogiske praksis er målrettet og reflekteret, samtidig med at vi arbejder systematisk med at forbedre og udvikle vores læringsmiljøer i overensstemmelse med de fastsatte pædagogiske mål.

Børnemiljøvurdering og forældretilfredshedsundersøgelse i 2025

I 2025 gennemfører vi en børnemiljøvurdering samt en forældretilfredshedsundersøgelse. Vi inddrager forældre og børn aktivt for at få deres perspektiver på vores læringsmiljø og pædagogiske praksis.

Vores bestyrelse spiller en central rolle i evalueringen, da vi løbende drøfter vores praksis og hvordan vi kan optimere den i takt med både interne og eksterne input. Vi er meget lydhøre over for feedback fra vores eksterne samarbejdspartnere, herunder PPR ved Halsnæs Kommune, og integrerer deres anbefalinger i vores læringsmiljø og pædagogiske praksis.

Evaluering af den pædagogiske læreplan

Hvert andet år gennemfører vi en samlet evaluering af den pædagogiske læreplan. Evalueringen omfatter en opfølgning på den faglige udvikling, en vurdering af kvaliteten af det pædagogiske fundament samt en identifikation af nye fokusområder for det kommende arbejde. Evalueringen udføres som følger:

1. Ledelsen gennemgår og tilpasser indholdet i den pædagogiske læreplan.

2. Pædagogerne justerer, evaluerer og reflekterer over både indhold og implementering i praksis.

3. Alle pædagogiske medarbejdere gøres bekendte med den endelige version af den pædagogiske læreplan.

4. I foråret 2025 vil der blive arbejdet indgående med KFUM's Børne- & ungesyn, blandt andet gennem en fælles temadag for alt personale ved KFUM.

5. Implementeringen og evalueringen af de enkelte punkter foregår stuevis samt på tværfaglige møder blandt pædagoger & ledelsen.

6. I slutningen af året evaluerer pædagogerne det samlede arbejde med den pædagogiske læreplan, hvilket danner grundlag for nødvendige tilpasninger i 2026.

Resultaterne præsenteres for både institutions- og forældrebestyrelsen og offentliggøres på vores hjemmeside, hvor de også deles med forældrene.

Fremadrettet fokus

Vores mål er at sikre en evalueringskultur, hvor vi kontinuerligt arbejder med refleksion og forbedring af vores pædagogiske praksis. Vi vil fortsat styrke evaluering på individuelt, team- og organisationsniveau, så vi skaber et dynamisk og udviklende læringsmiljø for alle børn i Børnehuset Musereden.

Yderligere inspiration til implementering af den pædagogiske læreplan

Inspirationsmaterialer til det løbende arbejde kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

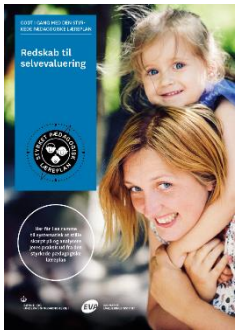

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG UNDERVISNINGSMINISTERIET

Pædagogisk læreplan

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC